

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi polji. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrtleta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gld. 20 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

V Ljubljani v sredo 15. novembra 1871.

O b s e g: Skočidolski panj. — O zložbi zemljišč. — Drevesca namenjena za pogozdevanje Krasa. — Babje leto. — Ali se vzame poroštvo z besedami: „dober stojim za njega?“ — Poročilo o XXIII. skupščini Matičinega odbora 2. nov. 1871. — Bivša pariška komuna in socializem. — Telovadno in boriteljsko imenoslovje. (Konec.) — Dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Skočidolski panj.

„Novice“ so v svojem 38. listu prinesle prav natančen pretres zgorej imenovanega panja. Gosp. Dolenc mi je zelo vstregel, da je popis in obris tega panja s kritičnim očesom pregledal in odkritosrčno povedal, kar mu ne dopada, in meni s tem priliko dal dokazati, da navedene nepopolnosti so večidel le dozdevne.

Zastran mér ovega panja mu g. Dolenc samo to očituje, da je preširok. To izvira iz tega, ker pri „Bučelarčku“ pól za korekturo nisem v roke dobival; sploh so moji panji z 9 satniki zunaj le 15 palcev široki.

Gledé notranje oprave mu ne dopada, da so satniki podolgoma vloženi a ne počez. Kdor ima bučelnjak v zavetji, in ga o hudem mrazu zapira, pa tudi dobro sklenjene panjove ima, temu se ni treba bati, da bi mu dobri panji, dasiravno satnike po dolgem vložene imajo, od mraza ali lakote poginili, kajti bučele se pri tej legi satnikov zmirom dalje za strdjo pomikati morejo, česar pa pri vprek položenih satnikih ne morejo storiti, tako, da na prednjih satnikih sedeče bučele ali lakote poginejo, ali pa, če hočejo na drugo stran sata prilesti, pri tem otrpnejo zato, ker gorko družbo zapusté.

Satniki se g. Dolencu predolgi in toraj tudi pretežki zdé. Res, da morajo naši satniki memo poprečnih močnejši in toraj teži biti, a to ne znese toliko, ker en satnik ne tehta več od 9 lotov. Vrh tega je treba iz začetka satovje na poprečne satnike prilepiti, sicer bučele ne delajo svojega dela po satniku; to je pa premudljivo in pri podolgoma položenih celó odpade, ker je samo treba rob trivoglatega satnika povoščiti.

„Podolgoma vloženi satniki — pravi g. Dolenc dalje — so dvem novejšim bučelorejskim najdbam popolnoma nasprotni. Prva je naprava medene zaloge, druga pa izpraznovanje satja s pomočjo centrifugalnega stroja. Skočidolskemu panju se pa medena zaloga še vtelesiti ne dá, še manj pa je mogoče centrifugalni stroj rabiti; kajti ta bi moral že strašno velik biti, v takem pa bi se satje vse potrgalo.“ — Na to odgovorim to-le: Moj centrifugalni stroj, ki nosi 4 satnike, ne meri več počez kot 3½ čevlja, toraj še ni tako strašan; tudi satovi se niso nič potrgali. Pobiram satnike za izpraznovanje strdi o sv. Mihelu, ko ni več bučelne zalege. Med letom pa stranski satniki nimajo zalege ali ploda; te gré izprazniti in izpraznjene nazaj postaviti.

Da z žreblčki, ki satnike na tramiče pritrdijo, ni premudljivo ravnati, bode se vsaki prepričal, ki bo ta panj pri prihodnji razstavi v Ljubljani pogledati hotel. Bučelorejci bodo pri tej priliki vsestransko o popolnostih in nepopolnostih vseh razstavljenih panjev soditi mogli.

Iz Koroškega.

J. Sumper.

O zložbi zemljišč.

Priobčil Franc Schollmayr.

Čeravno so „Novice“ že mnogokrat svoj glas povzdignile za zložbo zemljišč, vendar je treba, ponavljati ta glas tako dolgo, da beseda ne ostane samo na papirji, ampak da prestopi v življenje.

Da dosedanja sistema razkosa naga gospodarstva napredek v poljedelstvu ovira, to bode potrdil gotovo vsak izvedenec v poljedelstvu. S tem, da se napravljajo premnoge meje, stavijo mejniki, delajo poljska in volarska pota, zapravlja in trati se zemlja; pomisliti pa je tudi na zamudo časa po sém ter tje napeljanih potih; njive, ki so daleč ena od druge, je dostikrat te težavno nadzorovati; večkrat se tudi kapital ne more rabiti za take male kosove, da bi se močirna zemlja osuševala ali pa voda napeljevala na osuhli svét. Al vse te neugodnosti bodo ostale, ako duh resnega predvarka in sloge ne prešine naših posestnikov, da pridejo do spoznanja, da so to žalostni nasledki dosedanjega razkosa naga gospodarstva.

Na veliko škodo je tudi posilno zemljiško omejenje, ki posestniku ne pripušča, da bi svojo njivo, ki je med druga zemljišča vvrstena, obdelaval po svojej volji in svojem najboljem sprevidu tako, da bi mu kar največ dobička vrgla. Le prevečkrat je primoran, da se drži še vedno starega, že skoro povsod ovrženega trojnopoljskega obdelovanja, namesti da bi se poprijel primerne kolobarenja ali vrstenja rastlin, pri katerem bi pri nas še najbolj ugajala Horský-jeva sistema.

To je pa tudi krivo, da živinoreja ne napreduje, kakor bi napredovati mogla, kajti pod takimi neugodnimi okoliščinami je zelo težavno, da bi se moglo obilno in to še posebno klaje pridelovati. Prizadeva naj si tedaj vsak kmetovalec, da se lotreše in znebi tlačéih spon in težkega bremena, ker le po tem smemo upati, da se ne le njegovo lastno, marveč tudi občno ljudsko blagostanje povzdigne.

Gozdarstvo in kmetijstvo je v srednji Evropi tri velike in zgodovinske razvoje dokončalo. V starodavnidobi, ko še ni bilo toliko ljudstva in tudi ne toliko potreb, bavilo se je ljudstvo le s pašniki, ki so jim bili nepogojno potrebni za vzdrževanje živino-